

Základní vzorce pro primitivní funkce

FUNKCE	PRIMITIVNÍ FUNKCE	DEF. OBOR
$f(x) = 0 \, dx$	$F(x) = C$	\mathbb{R}
$f(x) = 1 \, dx$	$F(x) = x + C$	\mathbb{R}
$f(x) = x^n \, dx$	$F(x) = \frac{x^{n+1}}{n+1} + C$	\mathbb{R} je-li $n \in \mathbb{Z}^+$ $\mathbb{R} - \{0\}$ je-li $n \in \mathbb{Z} - \{-1\}$ $(0; \infty)$ je-li $n \in \mathbb{R}$
$f(x) = \frac{1}{x} \, dx$	$F(x) = \text{Ln} x + C$	$(0; \infty)$

FUNKCE	PRIMITIVNÍ FUNKCE	DEF. OBOR
--------	----------------------	-----------

$$f(x) = \text{Sin}[x] \, dx$$

$$F(x) = -\text{Cos}[x] + C$$

\mathbb{R}

$$f(x) = \text{Cos}[x] \, dx$$

$$F(x) = \text{Sin}[x] + C$$

\mathbb{R}

$$f(x) = e^x \, dx$$

$$F(x) = e^x + C$$

\mathbb{R}

$$f(x) = a^x \, dx$$

$$F(x) = \frac{a^x}{\text{Ln}[a]} + C$$

\mathbb{R}

$$f(x) = \frac{1}{\text{Cos}^2[x]} \, dx$$

$$F(x) = \text{Tan}[x] + C$$

$\mathbb{R} - \{(2k+1)\frac{\pi}{2}\}, k \in \mathbb{Z}$

$$f(x) = \frac{1}{\text{Sin}^2[x]} \, dx$$

$$F(x) = -\text{Cot}[x] + C$$

$\mathbb{R} - \{k\pi\}, k \in \mathbb{Z}$

Pravidla pro integraci:

$$\int c \cdot f(x) \, dx = c \int f(x) \, dx$$

$$\int [f(x) + g(x)] \, dx = \int f(x) \, dx + \int g(x) \, dx$$

$$\int [f(x) - g(x)] \, dx = \int f(x) \, dx - \int g(x) \, dx$$

Integrační metody:

Metoda per partes

Mají-li funkce u , v v intervalu $(a; b)$ spojitě derivace, pak v $(a; b)$ platí $\int u(x)v'(x) \, dx = u(x)v(x) - \int u'(x)v(x) \, dx$

Substituční metoda

$F(t)$ je primitivní funkce k funkci $f(t)$ v intervalu $(\alpha; \beta)$.

Funkce $t = g(x)$ má derivaci $g'(x)$ v intervalu $(a; b)$.

Pro každé $x \in (a; b)$ hodnota $g(x) \in (\alpha; \beta)$.

Pak v intervalu $(a; b)$ je funkce $F(g(x))$ primitivní funkcí k funkci $f(g(x)) \cdot g'(x)$.

$$\int f(g(x)) \cdot g'(x) \, dx = F(g(x)) + C$$

Výpočet určitého integrálu

Je-li F primitivní funkcí k funkci f v intervalu I .

Rozdíl $F(b) - F(a)$ v libovolných bodech a, b tohoto intervalu se nazývá určitý integrál funkce f v mezích od a do b .

Značí se

$$\int_a^b f(x) dx.$$

$$\int_a^b f(x) dx = [F(x)]_a^b = F(b) - F(a)$$

I. Primitivní funkce

1) Určete primitivní funkci k následujícím funkcím:

a) $f_1: y = 7x^6$

d) $f_4: y = (-3 + 2x)^2$

b) $f_2: y = \sqrt{x^3}$

e) $f_5: y = \frac{(4 - x^3)^2}{x^2}$

c) $f_3: y = 2x^3 \sqrt{x^5}$

f) $f_6: y = 3 - x + 2 \sin[x]$

2) Určete primitivní funkci k následujícím funkcím:

a) $f_1: y = \frac{\cos[2x]}{\sin[x]^2}$

b) $f_2: y = \cot[x]^2$

c) $f_3: y = 7e^x - \frac{5}{x}$

d) $f_4: y = \frac{\sin[2x]}{\sin[x]}$

3) Metodou per partes určete primitivní funkci k následujícím funkcím:

a) $f_1: y = x \cos[x]$

d) $f_4: y = x^2 \ln[x]$

b) $f_2: y = x^2 \sin[x]$

e) $f_5: y = \cos[x]^2$

c) $f_3: y = e^x x$

f) $f_6: y = e^x \sin[x]$

4) Substituční metodou určete primitivní funkci k následujícím funkcím:

a) $f_1: y = (-3 + 2x)^5$

d) $f_4: y = \frac{1}{(-3 + x)^4}$

b) $f_2: y = \frac{x}{1 + x^2}$

e) $f_5: y = (4 + 3x)^7$

c) $f_3: y = \text{Tan}[x]$

f) $f_6: y = \text{Sin}[3x]$

II. Určitý integrál

5) Vypočítejte určitý integrál z funkce, jsou-li dány meze a,b:

a) $f_1: y = 1 - x + x^2$
 $a = 0; b = 1$

d) $f_4: y = \ln[x]$
 $a = 1; b = e$

b) $f_2: y = \sin[x]$
 $a = 0; b = \pi$

e) $f_5: y = \frac{\cos[x]}{1 + \sin[x]}$
 $a = 0; b = \pi/2$

c) $f_3: y = 2 + \frac{x}{2} - \frac{x^2}{4}$
 $a = -2; b = 4$

f) $f_6: y = \frac{x}{(1 + x^2)^2}$
 $a = 0; b = 1$

III. Užití určitého integrálu

6) Vypočítejte obsah útvaru ohraničeného křivkami:

a) $y = \frac{x^2}{4}$

$$y = 2 + \frac{x}{2}$$

b) $y = 5x - x^2$

$$y = 0$$

c) $y = \sin[x]$

$$y = \sin[x]^2$$

$$x = 0$$

$$x = \frac{\pi}{2}$$

7) Vypočítejte objem rotačního tělesa, které vznikne rotací útvaru ohraničeného křivkami:

a) $y^2 + x - 4 = 0$ \wedge $x = 0$ kolem osy y

b) $y = 1 - x^2$ \wedge $y = x^2$ kolem osy x

Výsledky - integrace

1) a) $c + x^7$

d) $c + \frac{1}{6} (-3 + 2x)^3$

b) $c - \frac{2x\sqrt{x^3}}{5}$

e) $c - \frac{16}{x} - 4x^2 + \frac{x^5}{5}$

c) $c + \frac{4}{13} x^4 \sqrt{x^5}$

f) $c - \frac{1}{2} (-6 + x)x - 2\cos[x]$

2) a) $c + 7e^x - 5\ln[x]$

b) $c + 2\sin[x]$

c) $c - 2x - \cot[x]$

d) $c - x - \cot[x]$

3) a) $c + \cos[x] + x \sin[x]$

d) $c - \frac{x^3}{9} + \frac{1}{3} x^3 \ln[x]$

b) $c - (-2 + x^2) \cos[x] + 2 x \sin[x]$

e) $c + \frac{x}{2} + \frac{1}{4} \sin[2 x]$

c) $c + e^x (-1 + x)$

f) $c - \frac{1}{2} e^x \cos[x] + \frac{1}{2} e^x \sin[x]$

4) a) $c + \frac{1}{12} (-3 + 2x)^6$

d) $c - \frac{1}{3 (-3 + x)^3}$

b) $c + \frac{1}{2} \ln[1 + x^2]$

e) $c + \frac{1}{24} (4 + 3x)^8$

c) $c - \ln[\cos[x]]$

f) $c - \frac{1}{3} \cos[3 x]$

5) a) $\frac{5}{6}$

b) 2

c) 9

d) 1

e) $\ln[2]$

f) $\frac{1}{4}$

6) a) 9

b) $\frac{125}{6}$

c) $1 - \frac{\pi}{4}$

7) a) $\frac{512}{15} \pi$

b) $\frac{2\sqrt{2}}{3} \pi$